

Redaktionelt forord

I den første artikel analyserer Johannes Raaballe egenkapitalproblemer ved generationsskifte i landbruget. Artiklen påviser, at generationsskifte siden slutningen af 70'erne kunne være løftet uden finansieringssubsidier, hvis de kommende landmænd havde forpagtet jorden i stedet for at købe den. Som følge af agentproblemerne ville det ikke have været muligt at gennemføre generationsskifte ved at lade eksterne investorer skyde egenkapital ind i landbruget. Kraftigt voksende brugsstørrelser indebærer imidlertid, at jordforpagtning ikke fremover vil kunne løse generationsskiftet. Kombinationen af jordforpagtning og nye risikable landbrugsobligationer udgør i dag et alternativ til den såkaldt yngre jordbrugslånsordning, som er kraftigt subsidieret. Fordelen herved er, at udgifterne til de yngre jordbrugerlån spares samtidig med, at strukturudviklingen fremmes.

I den anden artikel af Niels Halberg, Johannes Michelsen og Egon Noe analyseres spillet mellem landbrugsproduktion, landbrugsværdier og regler m.h.p. at finde ud af værdiernes betydning for produktion og selvregulering i landbruget. Analysen viser, at der er en tæt forbindelse mellem landbrugernes værdiorientering og f.eks. valg af den økologiske dyrkningsform. Det samme synes også at gøre sig gældende for i hvert fald fuldtidskvægbrugere, idet værdierne baserer sig på, at bedriften opfattes som en helhed. Det betyder samtidig, at selvregulering er en mulighed inden for landbruget, f.eks. når det drejer sig om dyrevelfærd, pesticidforbrug og

kunstgødning, selv om der ikke er tale om nogen patentløsning. Fremfor en omfattende detailregulering af produktionen på den enkelte bedrift kunne det derfor være mere hensigtsmæssigt, at indsatsen byggede på en fælles forståelse for værdier og mål på lokalt og regionalt niveau.

I den tredje artikel analyserer Gert Tinggaard Svendsen begrebet socialkapital. Socialkapital er værdiskabende, fordi den øger graden af tillid mellem mennesker og dermed bevirker, at flere transaktioner kan ske uden håndhævelse af en tredje part. Socialkapital etableres bl.a. ved, at staten minimerer sin rolle i økonomien og skaber plads til frivillige organisationer og frihandel, ved at vinde folkelig opbakning til at gennemføre reformer m.h.p. økonomisk vækst og ved, at frivillige grupper, som skaber socialkapital, ikke institutionaliseres, da de i så fald udvikler sig til økonomisk skadelige interessegrupper.

I den fjerde artikel analyserer Teit Lühje halvfabrikatas betydning for dansk økonomi. Baggrunden er den, at en stigende del af produktionsværdien af den samlede danske industriproduktion kommer fra underleverandører af halvfabrikata, mens aftagervirksomheder i højere grad koncentrerer sig om forskning og udvikling, markedsføring m.v. Analysen viser, at eksporten af halvfabrikata udgør ca. halvdelen af den danske eksport, og at importen af halvfabrikata udgør godt halvdelen af den samlede danske import. Graden af intraindustriel handel med halvfabrikata

har gennem en længere periode været markant stigende. Samtidig viser analysen, at den prismæssige konkurrence er høj i udenrigshandel med halvfabrikata, og at der på det indenlandske marked var tale om en høj grad af prismæssig konkurrence fra udenlandsk produceret halvfabrikata. Da tendensen er, at aftagervirksomheden totalt set be-

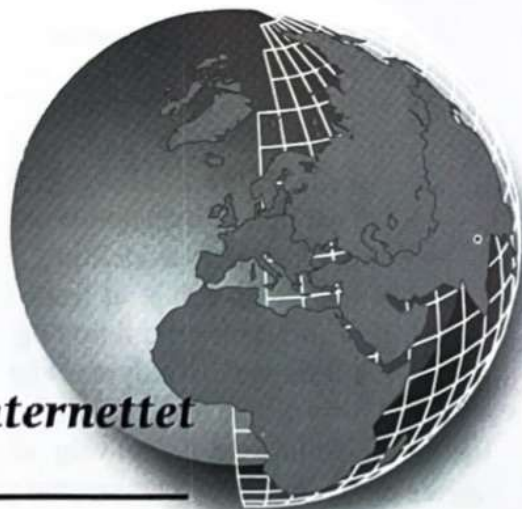
nytter færre og færre underleverandører, er det vigtigt, at producenter af halvfabrikata i en meget åben økonomi som den danske, er opmærksom på konkurrencen fra udenlandske producenter.

Peter Nedergaard
Redaktør

Hermed indkaldes til generalforsamling i
Selskabet for Historie og Samfundsøkonomi
den 18. maj 1999 i DJØF's lokaler.
Dagsordenen er fastsat i henhold til vedtægterne.

**Øko
no
mi
Poli
tik**

*Se tidsskriftets
hjemmeside på Internettet*

<http://www.djoef.dk/forlag/oekpol/>
